

LÆRERVEJLEDNING: Aktiv læsning med kompenserende IT

Zuckerberg får sine algoritmer i nakken

Forløbets navn	Aktiv læsning med kompenserende IT - en kompleks opgave
Nøgleord	Aktiv læsning, VØL, Kompenserende IT, lytte-læse, AppWriter, CDord, IntroWords, gul score, autentiske tekster.
Evt. branchetoning	Kan anvendes i alle brancher
Forløbets omfang	8 lektioner
Forløbets overordnede formål	At styrke læseforståelsen via en FØR-UNDER og EFTER struktur og ved anvendelse af kompenserende IT.
Forløbets skriftsproglige færdighedsmål	At styrke motivationen og fornemmelsen af mestring af læsningen via arbejdet med autentiske tekster og kompenserende IT.
Forløbet vigtigste delmål	Med opgaven er der mulighed for <ol style="list-style-type: none"> 1. At træne lytte-læsning med kompenserende IT 2. At øge deltagernes motivation og oplevelse af mestring. 3. At stille spørgsmål før, under og efter læsning - at blive en aktiv læser. 4. At evaluere et lytte-læse forløb. 5. At monitorere egen læring. 6. At opnå læring ved at arbejde sammen i klassen og parvis. 7. At træne at turde læse højt i form af sætninger, afsnit og egne svar.
Deltagerforudsætninger	Omkring gul score i ordblindetest.nu Grundlæggende kendskab til computer, idet deltageren kan eller er parat til at træne: at tænde en pc, at finde Google Chrome, at starte den

	<p>kompenserende IT, at markere ord og sætninger for at kunne starte lytte-læsning af tekst. Kan åbne sin e-mail og finde dokumentet, som skal åbnes på skrivebordet.</p>
Hvad skal underviseren og deltagerne bruge?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udprint af teksten i farver, klipset sammen. 2. Computer 3. Høreboffer 4. Kompenserende IT - AppWriter, CD-ord eller IntoWords installeret på pc. 5. Dokumentet skal være tilsendt deltageren på forhånd til Intra eller personlig e-mail. 6. WIFI
Referencer	<p>Elmstrøm, Signe, Otte teknologibaserede læsestrategier for ordblinde (2019), Viden om literacy nummer 26, Videncenter for læsning.</p> <p>Hattie, John, Synlig læring (2008), Dafalo</p> <p>Juul, Holger og Koch, Julie Clausen, Unge ordblinde skriver løs med it (2009), Projekt Videncenter for ordblinde.</p> <p>Juul, Holger, Hvor meget hjælper IT-hjælpemidler (2008), Center for Læseforskning, KUA, Tidsskriftet Viden om læsning</p> <p>Oakhill, J., Cain, K., & Elbro, C. (2015). Læseforståelse – indsigt og undervisning. København: Hans Reitzels Forlag. Samuelsson, S. mfl. (2012). Dysleksi og andre vanskeligheder med skriftsproget. Dansk Psykologisk Forlag.</p> <p>Ogle, Donna M., The K-W_L, A Teaching Model that develops active reading of expository text, (1986) The Reading Teacher.</p>

FORLØBET: Aktiv læsning med kompenserende IT - 7 lektioner	
Lektion 1 Introduktion Førlæsning	<p>Mål for lektion 1</p> <p>Introduktion: Underviseren forklarer, hvorfor det er vigtigt at være en aktiv læser og forklarer VØL strukturen. Underviseren forklarer hvad formålet er med kompenserende IT: at kunne lytte-læse og dermed få læst en ellers for svær tekst, som man måske ville bruge meget lang tid på at komme igennem og dermed miste forståelsen. Ved læsning med kompenserende IT kan deltageren holde fokus på læseforståelsen og ikke på afkodningen.</p> <p>Førlæsning 1 - Hvad ved du? Formål: At aktivere den viden, som deltageren allerede har om emnet før deltageren læser teksten. Opgave: Snak sammen i klassen. Underviser er ordstyrer. Inddrag: Tavle til at skrive og brainstorm ned for deltagerne, som også selv skriver i papirudgaven af opgaven, eller digitalt. Men det kan ikke anbefales, da deltagerne så påbegynder læsningen af teksten.</p> <p>Papirudgave udleveres Teksten er sendt til deltageres e-mail før undervisningen starter.</p>
Lektion 2 Førlæsning	<p>Mål for lektion 2</p> <p>Førlæsning 2 - Ordforråd Formålet: At forbedre læseforståelsen under læsning. Hvordan: Snak sammen i klassen. Underviser er ordstyrer.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvad betyder ordene? 2. Find synonymer, skriv din egen ordforklaring eller en sætning med ordet. <p>Underviseren har på forhånd udvalgt kerneord i teksten til gennemgang. Deltagerne kan også selv skimme teksten og finde ord, som gennemgås fælles.</p>
Lektion 3 Under læsning	<p>Mål for lektion 3</p> <p>Under læsning 1 - Hvad ønsker du at vide? Formål: At være en aktiv læser ved på forhånd at stille spørgsmål til det, du skal læse.</p>

	<p>Opgave: Skriv dine egne fire spørgsmål til emnet i teksten. Du kan enten skrive dine svar i dokumentet på din computer eller i papirudgaven, som din lærer har udleveret til dig. Det kan dog ikke anbefales, da deltagerne så påbegynder læsningen af teksten.</p> <p>Husk efter læsning at spørge ind til om deltageren fandt svar på sine egen spørgsmål i teksten.</p>
<p>Lektion 4 Under læsning</p>	<p>Mål for lektion 4</p> <p>Under læsning 2 Computeren åbnes først nu her i lektion 4. Dokumentet findes frem på Intra eller e-mail. Teksten læses højt på din computer Teksten er udleveret i papirform som støttedokument, idet den digitale tekst kan være svær at holde styr på og læse fra til start (der kan være megen scrollen op og ned i dokumentet)</p> <p>Formål: At lytte-læse en tekst med kompenserende IT. Underviseren hjælper deltageren i alle dele af processen med at starte computeren, finde dokumentet mm.</p> <p>Formål: At besvare de stillede spørgsmål, såfremt deltageren er parat til dette arbejde. Nogle deltagere vil være parate til dette, mens andre forsat er i gang med at finde dokumentet frem.</p> <p><i>Et lille tip: Det er en god idé at læse spørgsmål 1-21 højt i klassen før klassen lytte-læser teksten på computeren. Deltageren må gerne snakke med sin kollega om besvarelsene undervejs. Deltageren må også gerne arbejde individuelt. At kende spørgsmålene på forhånd giver et læseformål og styrer læsningen, hvilke både kan være godt, men også begrænsende for læsningen.</i></p>
<p>Lektion 5 Efterlæsning</p>	<p>Mål for lektion 5</p> <p>Efterlæsning 1 - Formål: At styrke læseforståelsen. Opgave: Læs jeres besvarelser op for hinanden i klassen én ad gangen. Snak sammen i klassen om svarerne. Er I enige? Hvor står dit svar i teksten? Underviseren er ordstyrer.</p>
<p>Lektion 6 Efterlæsning</p>	<p>Mål for lektion 6</p> <p>Efterlæsning 2 - Hvad har du lært? Formål: At evaluere opgaven med at lytte-læse en tekst med kompenserende IT. Opgave: Brug 5-10 minutter på individuelt at besvare spørgsmålene.</p>

	<p>Snak derefter sammen i klassen om jeres svar. Underviser er ordstyrer.</p>
Lektion 7 Efterlæsning	<p>Mål for lektion 7</p> <p>Efterlæsning 2 - Hvad har du lært?</p> <p>Formål: At evaluere opgaven med at lytte-læse en tekst med kompenserende IT.</p> <p>Opgave: Brug 5-10 minutter på individuelt at besvare spørgsmålene. Snak derefter sammen i klassen om jeres svar. Gå tilbage til side 3. Fik deltageren svar på sine spørgsmål? Hvorfor? Hvorfor ikke?</p> <p>Hvad synes deltageren om artiklen? Var den spændende? Var den for lang eller tilpas eller andet? Var det en hjælp at få teksten læst op med kompenserende IT? Hvorfor? Hvorfor ikke?</p> <hr/> <p>Underviseren er ordstyrer og samler op til næste undervisningsgang.</p>
Lektion 8 Selv-Monitorering	<p>Monitorering af egen læring via følgende spørgsmål:</p> <p>1. Hvad har du lært? 2. Hvad kan du træne mere på?</p> <p>Individuelt arbejde 5 minutter. Klasse snakker sammen 10-15 minutter. Underviseren er ordstyrer.</p>
Videre forløb Perspektivering	<p>Opgaven kan varieres med kortere eller længere tekster alt efter deltagersammensætning. Det er også muligt alene at fokusere på et enkelt delmål i opgaveløsningen afhængigt af deltager-sammensætningen. Et delmål kunne være at kunne finde teksten, åbne den og scrolle ned gennem teksten. Et andet delmål kunne være at kunne få læst teksten op.</p> <hr/>

